

CONTRIBUȚII LA FAUNA ȘI ECOLOGIA HABITATULUI DE STEPĂ. DEALUL PRIPOC (JUD. ALBA)

Jörg STEINER

Importanța geologică și floristică celei mai sudice zone a câmpiei terțiare transilvane, nu departe de Sebeș-Alba, flancată sudic de albia aluvionară a Mureșului și a Secașului Mare și de lanțul cristalin al Carpaților Meridionali, este de mai mult de două sute de ani obiect de investigație și cercetare, având ca rezultat numeroase publicații în principal cu referiri botanice și geologice.

Un interes științific deosebit a fost acordat mai ales teraselor clastocarstice terțiare și oligocene precum și abruptului spectacular al reliefului de la *Râpa Roșie*. De la primele cercetări făcute aici în anul 1794 de către Josef von Lerchenfeld, s-au perindat nenumărați botaniști peste dealurile și câmpia din jurul Sebeșului, formate din sedimente mezozoice, terțiare și cuaternare, descoperind adevărate rarități floristice.

Cele mai importante și precise cercetări cu privire la importanța fitogeografică și fitosociologică a zonei au fost făcute de Al. Borza (1955), mulțumită inițiativei căruia *Râpa Roșie* a fost declarată monument al naturii¹.

Priporc, sora mai modestă și mai liniștită a „divei” *Râpa Roșie*, în umbra căreia a stat mereu și încă se mai găsește, nu a fost niciodată obiect de cercetare și evaluare faunistică, chiar dacă Al. Borza sublinia importanța sa și preciza mereu asemănarea cu rezervația „*Fânețele Clujului*”²

Pentru a corecta această lacună, am întreprins în primăvara și vara anilor 2008-2010 câteva excursii cu scopul inventarierii fluturilor de zi și a păsărilor acestei zone, iar rezultatele prezentate trebuie privite ca provizorii.

Dealurile și pantele *Priporcului* se întind ca parte a terminației sudice a podișului terțiar și oligocen Transilvan pe linia Daia Română, Cut, spre est, pe o lungime de aproximativ 4 km, atingând o înălțime de până la 279 m.

Subsolul terenului, cu expunere sudică, este alcătuit din tufuri dacite și argile. De sute de ani se cultivă intensiv vița de vie de către locuitorii acestor zone. Pășunile și fânașurile de pe cupa dealurilor, ce urmează viilor sașilor și românilor, sunt cu siguranță martori mai vechi ai acestui peisaj străvechi

---

¹ Borza 1959, p. 38-39.

² *Ibidem*, p. 41.

antropogen și păstrează forma inițială a felurilor tipuri de vegetație și asociații floristice, ce se prezintă ca o combinație de stepă, pajiște, tufăriș și pădure.

Mai ales prezența arealelor de stepă continentală au fost recunoscute deja de Al. Borza, ca fiind forme exemplare „in nuce” ale podișului transilvan, și înțelese ca relice ale unui peisaj întins de tundră, care în perioada ultimei glaciațiuni, săracă în precipitații, nu a fost acoperită de gheață³.

Stepele eurasiatice se întind în interiorul continentului, unde precipitațiile anuale, în medie mai puțin de 250 mm, sunt foarte reduse datorită distanțelor mari până la oceane. Iernile sunt foarte friguroase, verile foarte calde și uscate, astfel încât, mai ales primăvara și toamna, oferă condiții propice de creștere a plantelor. Și pentru că regiunile sărace în păduri nu au trebuit să fie defrișate pe suprafețe mari, s-au dovedit a fi propice așezărilor umane, care, mai ales în Orientul Apropiat, prin cultivarea cerealelor de stepă orz, tenchiu, alac și grâu au pus bazele vechilor mari culturi. Limita vestică a stepei eurasiatice, condiționată climatic, se află la aproximativ 50 de km est de București, iar limita estică în Mongolia.

Stepele antropogene

Dacă nici măcar pusta maghiară nu se încadrează, din punctul de vedere al criteriilor fitogeografice, în zona de stepă eurasiatică, despre ce fel de habitat este vorba atunci când se vorbește de tipurile de vegetație dominată de ierburi, din Ungaria și Transilvania, din arii joase, uscate și calde de „stepă” și de ce se asociază automat noțiunea de „stepă” cu atributul „panonic”?

Partea cea mai mare de stepă, în înțelesul central european, este reprezentată de stepele antropogene, care se găsesc în zone potențial forestiere. Apariția lor nu a fost determinată de o climă uscată și numai parțial de un sol sărac, fiind cauzate de defrișări. După îndepărtarea lemnului, aceste areale, sărace în apă, au fost folosite ca pășuni și în locul stejerișurilor s-au dezvoltat asociații floristice antropogene: pajiști și fânețe xeroterme, așa numitele Stepe antropogene⁴.

Aceste pajiști sunt semi-antropogene pentru că nu și-au pierdut complet formele de vegetație inițială. Păstrarea lor este determinată de continuitatea activității omului. Sunt controversat discutate forma și dimensiunile în care mamiferele postglaciare (cai și vite sălbatice) au împiedicat prin pășunat reîmpădurirea în Europa. Înainte de orice

---

³ *Ibidem*, p. 38, 307.

⁴ Wiesbauer 2008, p. 59-69.

agricultură sistematică, aceste animale ar fi putut, cel puțin local, să păstreze porțiuni libere de orice tufișuri, sprijinind astfel întinderea pajiștilor stepice uscate, iubitoare de lumină, până în momentul în care animalele domestice au preluat rolul lor⁵.

Într-adevăr, aceste fânețe stepice, amintesc de stepele și pădurile de stepă ce se întind în Crimeea, cu prezența abundentă, caracteristică și impresionantă a ierburilor *Stipa pulcherrima* și *Stipa capillata* (fig. 6), a stejerișurilor xerofile precum și a exemplarelor izolate de stejari pufoși bătrâni (*Quercus pubescens*).

Fauna

Acest mozaic de biocenoze variate și situații microclimatice oferă unui număr mare de insecte un habitat ideal. Elemente floristice submediteraneene, panonic-pontice și subatlantice alternează aici într-un spațiu restrâns și oferă material de cercetare științifică timp îndelungat.

În urma evaluărilor provizorii, vizând fluturii de zi, a rezultat un număr 93 de specii (vezi Anexa I) (3 specii sunt listate în Anexa II a directivei FFH; habitatul lor se găsește sub protecția legii).

Fluturilele *Plebeius sephirus* (Lycaenide), în Europa centrală este menționat numai în câteva locuri din Ungaria și în împrejurimile Clujului, trăiește însă la Sebeș, pe dealul *Pripoc* într-o colonie izolată, până în prezent necunoscută, pe o suprafață redusă la numai câteva hectare. Larva acestui fluture se hrănește exclusiv cu frunzele de *Astragalus exscapus*.

Găsind în anul 2009 câteva exemplare de *Aristolochia clematidis* (fig. 9), planta cu care se hrănește larva fluturelui *Zerynthia polyxena* (fig. 18 și 19), am putut semnală în primăvara anului trecut, în zona cald-umedă a teraselor viticole, prezența câtorva exemplare a acestei specii sudice, una dintre puținele menționări din Transilvania, a unei specii ce trecea drept dispărută și care este strict protejată în toată Europa.

În luna august 2010, am reușit semnalarea prezenței rarei *Arethusana arethusa* (Satyridae, fig. 20), specie caracteristică stepelor estice. Și ea se găsește în Transilvania numai la Sebeș pe dealul *Pripoc*. Tot aici este prezentă și specia înrudită, *Pyronia tithonus*, acesta constituind punctul cel mai estic al răspândirii ei în România.

Informații și cercetări fundamentate științific privind fauna fluturilor de noapte lipsesc până în prezent – așa cum au fost făcute în 2008 într-o zonă asemănătoare xerothermă din Austria, cu rezultate spectaculoase, identificându-se un număr uimitor de mare, mai precis 1180 de specii (micro- și macrolepidoptora) de fluturi.

---

⁵ *Ibidem*, p. 17-26.

Primele sondaje nocturne vizând aceste grupe, în august 2010, mi-au confirmat presupusa existență a unui număr neobișnuit de mare de specii. Acestea sunt specii de proveniență bio-geografică estică, *Pripocul* fiind arealul cel mai vestic unde găsim speciile respective.

În ceea ce privește evaluările cantitativ-calitative ale avifaunei, lipsa literaturii de specialitate stă într-o uimitoare antiteză cu activitatea variată a botaniștilor, lucru cu atât mai uimitor, cu cât și în România, un număr relativ mare de ornitologi cercetează intens, subiectul fiind mai ușor de abordat, iar rezultatele științifice putând fi obținute cu un efort relativ redus.

Cu toate că în Europa centrală nici o specie de păsări nu se restrânge la o zonă buruienoasă uscată, numeroase specii amenințate din alte regiuni, găsesc aici, în zone de tufiș, locuri importante de refugiu. Determinantă este, mai cu seamă, alternarea tufișurilor cu zone ierboase și zone deschise, pentru a face posibil clocitul și exact aceste condiții, ca și numărul mare de insecte, ca potențial de hrană, se îmbină într-o formă ideală pe dealul *Pripoc*, oferind o bază nu numai ca loc de reproducere, dar făcând posibilă atât vânatoarea cât și repausul păsărilor ce clocesc în locuri mai îndepărtate.

Avifauna *Pripocului* depășește atât în ceea ce privește numărul speciilor, cât și al indivizilor *Râpa Roșie*. Cauza constă, în primul rând, în exploatarea intensivă a pășunilor stepice de la *Râpa Roșie*, activitate care devine astfel un factor limitativ de hrană (insecte) a multor specii de păsări.

La fel de importantă este reparația tufișurilor pe porțiuni mari, care odinioară, prin pășunat erau eliberate de vegetația forestieră, lucru care va determina într-o perioadă scurtă de timp o creștere a numărului de indivizi și specii de păsări, factor care în timp va avea o influență negativă asupra clocitului și va determina reducerea cantității de hrană, favorizând dispariția unor specii protejate.

Aspectele momentane ale împărțirii zonale a *Pripocului* dovedesc o bogată alternare a diferitelor habitate (biocenoze). Găsim peste tot sfrânciocul roșiatic (*Lanius collurio*) și silvia cenușie (*Sylvia communis*). Chiar și silvia porumbacă (*Sylvia nisoria*), o mare raritate, clocește la *Pripoc* și poate fi, cu puțin noroc, observată. Pupăza (*Upupa epops*), mărăcinarul (*Saxicola rubetra*) și mărăcinarul negru (*Saxicola torquata*), ciocârlia de pădure (*Lullula arborea*), presura sură (*Emberiza calandra*) și presura de grădină (*Emberiza hortulana*), observate pe *Pripoc* în luna mai 2010 în cinci revire, sunt alte rarități ce se găsesc aici. În pădurea aflată la nord, clocește stârcul cenușiu (*Ardea cinerea*).

Patru din cele șazeci și șase de specii (numărate) de păsări ce clocesc aici, sunt prezente în Anexa I a directivei Europene 79/409/CEE și sunt, împreună cu habitatul lor, puse sub protecția legii.

Chiar și pentru păsările ce nu clocesc la *Prișoc*, acesta se dovedește a fi o zonă importantă de hrănire. De exemplu, nicăieri în vecinătate nu vânează mai multe prigorii (*Merops apiaster*). Pot fi observați „intruși” din zona munților Apuseni, aflați în imediata vecinătate: pajura (*Aquila heliaca*), corbul (*Corvus corax*), șoimul călător (*Falco peregrinus*) zburând regulat deasupra zonei.

Periclitare

Prișoc face parte dintr-un peisaj antropogen. Omul a format în mii de ani această zonă prin defrișări, pășunat și exploatarea fânețelor. Folosirea extensivă a contribuit la formarea, pe un sol sărac, a unor fânețe bogate în specii de plante. Frumusețea peisajului și marea biodiversitate sunt deci condiționate, în esență, de activitatea umană. În momentul încetării acestei activități, se schimbă aspectul floristic, reapare pădurea cu o componență diferită și mai săracă de specii.

Astăzi, aceste fânețe uscate și xeroterme sunt amenințate de transformarea structurală a agriculturii, abandonarea folosirii extensive tradiționale, dar și prin descreșterea activităților agricole, ca rezultat al plecării sașilor din zonă. În 1951, Al. Borza aprecia fânețele la aproximativ 40-45 ha. Între timp zonele s-au redus considerabil. Terassele largi, martori ai cultivării viței de vie, sunt părăsite și populate de tufișuri încâlcite de porumbele și salcâmi. Lipsa sau reducerea drastică a pășunatului este un alt element ce favorizează puternica tendință de reîmpădurire. Chiar și în zonele deschise tufișurile s-au întins și, cu timpul, speciile xeroterme vor fi înlocuite de copaci.

O altă problemă, a cărei influență asupra omului și mediului se va arăta mai târziu, este creșterea enormă a poluării zonei, atât datorită părții industriale a orașului Sebeș cât și datorită traficului auto intens. De netrecut cu vederea sunt masivele dereglări în reacția fitochimică a copacilor din zonă, precum și complexitatea influenței acestor factori asupra organismelor vegetale și animale. Nivelul intoxicației substratului regiunii nu a fost cercetat până în prezent și nici nu poate fi apreciat.

De asemenea, creșterea emisiilor de azot, datorită transportului greu și industriei, duce la „îngrășarea” anuală a solului sărac cu până la 30 kg/ha, cu rezultatul dispariției variilor specii de plante. Centura Sebeșului și autostrada, ambele proiectate a trece în apropierea *Râpei Roșii* și a *Prișocului*, vor acutiza și mai mult poluarea mediului înconjurător.

Măsurile de protecție⁶

Directiva de conservare „Faună – Floră – Habitat”, a Uniunii Europene (FFH) este în vigoare începând din anul 2007. Prin această directivă, țările aderente s-au obligat ca până în anul 2010 să reducă pierderea diversității biologice. Pentru păstrarea și protejarea speciilor menționate în această directivă (Anexa II) și a tipurilor de habitate (Anexa I) s-au format pe tot teritoriul Europei arii de conservare, în cadrul programului Natura 2000, dintre acestea făcând parte Râpa Roșie însă din păcate nu și Pripocul.

Un prim pas important pentru păstrarea fânașurilor stepice ale Pripocului, cu toate caracteristicile lor faunistice și floristice, ar fi nominalizarea și includerea acestei zone în programul Natura 2000 sau lărgirea titlului acordat Râpei Roșii și asupra Pripocului.

La fel de importante ca această protecție legislativă sunt însă și măsurile practice de păstrare. Primii pași concreți ar putea fi: înlăturarea tufișurilor în zonele de buruienării uscate, fânașuri stepice și terase viticole părăsite.

Măsurile de lungă durată, precum pășunatul selectiv, cu oi sau vite, ar putea fi ușor de luat în cadrul unui monitoring de habitat. În acest context, de o importanță centrală este înființarea și înzestrarea financiară și cu personal a unui concept de îngrijire/conservare a sitului, a cărui parte principală o constituie colaborarea cu crescătorii de animale și agricultorii din împrejurime.

Dar chiar și cu mai puțin efort s-ar putea îmbunătăți situația populației ca, de exemplu, a fluturelui *Zerynthia polyxena* (Anexa II – FFM, specie cu grad mare de protecție), în urma unei convenții cu agricultorii și viticultorii din zonă, de a renunța la stropitul cu erbicide pe marginile teraselor, locul de creștere al plantei de hrănire - *Aristolochia clematitis*.

Contributions to the Fauna and Ecology of the Steppe Habitat. The Pripoc Hill (Alba County)

(Abstract)

At the south end of the Transylvanian heath, north of the city of Sebeș, an ensemble of hills and vineyards stretches from Lancrăm, through Sebeș to Cut with ochre-red rocks of Râpa Roșie as a picturesque landmark glowing in the distance. The slopes of this formation with its partly endemic flower jewels and plant-assemblage peculiarities have invited to scientific activity ever since 250 years ago.

---

⁶ Blocher 2000, p.77-99.

Much less research has been conducted towards the east side of the area, at Pripoc and its hill formations, wine terraces and steppe meadow. The latter can be seen as relic-areas of the last ice-age with a large number of rare botanical and faunistic peculiarities, most of which of eastern origin.

In contrast to the continental steppe of southern Russia with its rainfall of less than 250 mm per year, the central-European steppe relics the Pripoc area belongs to, are the result of woodland clearings and following use as pasture. As a result of the first ever scan for butterflies and breeding birds of the Pripoc area a high biodiversity was found and the list of identified animals shows a number of highly endangered species. Today the area is widely overgrown with thickets; the original steppe vegetation has given way to a tangle of acacia and blackthorn.

Increased pollution by heavy emissions of formaldehyde from nearby industries causes intoxication of the soil with so far unforeseeable effects on vegetation and animals. Furthermore, the area is neither protected by law nor part of the European 'Natura 2000' list of natural areas worth protecting. To preserve this richness of species a number of efforts must be put in, as we can see in other European countries.

In order to achieve a basic preservation, selective grazing, the permanent removal of thickets, the cooperation with the farmers and shepherds in the area are indispensable. The central point to begin a preservation programme of the fauna and flora of Pripoc is, however, the protection of this area according to European regulations.

Explanation of figures

- Fig. 1. Pripoc - looking west, with Sebeş and the Apuseni Mountains.
- Fig. 2. Pripoc - looking east.
- Fig. 3. Pripoc - looking east, with abandoned vineyards.
- Fig. 4. Pripoc - Loess sediments, habitat of various species of solitary wasps and bees.
- Fig. 5. Pripoc - Steppe slopes.
- Fig. 6. Pripoc - Steppe slope with feather grass (*Stipa pulcherrima*).
- Fig. 7. Pripoc - looking east, with abandoned vineyard terraces.
- Fig. 8. *Iris variegata*.
- Fig. 9. *Aristolochia clematidis*.
- Fig. 10. *Astragalus vesicarius*.
- Fig. 11. *Echium russicum*.
- Fig. 12. Ortolan Bunting (*Emberiza hortulana*).
- Fig. 13. Barred Warbler (*Sylvia nisoria*).
- Fig. 14. European Rhinoceros Beetle (*Oryctes nasicornis*, male) which reaches a size of 40 mm. Their larvae live exclusively in rotting oak stubs.
- Fig. 15. *Lycæna dispar*.
- Fig. 16. Male specimen of *Plebeius argus* feeding with minerals. Pripoc is one of its few natural habitats in Central Europe.
- Fig. 17. *Plebeius sephirus*.
- Fig. 18-19. Caterpillar and imago of *Zerynthia polyxena* which prefers warm and humid vineyards. A species which is strictly bound on the appearance of host plant of the caterpillars, *Aristolochia clematidis* (fig. 9). The butterfly is almost extinct in Transylvania.
- Fig. 20. *Arethusana arethusa*.
- Fig. 21. *Penthobera morio*.
- Fig. 22. The European Green Lizard (*Lacerta viridis*).

Abrevieri bibliografice

- Blocher *et alii* 2000 - Ernst Blocher, „Naturschutzgebiet Teck, Hrsg: Landesanstalt für Umweltschutz, Baden Württemberg. Ubstadt-Weiher”, Verlag Regionalkultur, 2000.
- Borza 1958 - Al. Borza, „Die Phytocoenosen eines Abschnittes der Süd-Karpaten Rumäniens“, în *Vegetatio*, Band 8, nr. 3, 1958, p. 181-188.
- Borza 1959 - Al. Borza, *Flora și vegetația văii Sebeșului*, București, 1959.
- Boscaiu *et alii* 1984 - N. Boscaiu, F. Täuber, Maria Raulea, „Aspecte de vegetatie de la Râpa Roșie (județul Alba)”, în *Ocrotirea naturii și a mediului înconjurător*, 28, nr. 1, București, 1984, p. 36-45.
- Kudrna 2002 - Otakar Kudrna, „The distribution atlas of European Butterflies“, în *Oedippus*, 20, Gesellschaft für Schmetterlingsschutz e. V., Schweinfurth, 2002, p. 1-342.
- Rakosy 1996 - Laszlo Rakosy, *Die Noctuiden Rumäniens, Staphia*, în *Katalog des O. Ö. Landesmuseums*, 46, Linz, 1996.
- Rakosy 2003 - Laszlo Rakosy, Marin Goia, Zoltan Kovacs, *Catalogul Lepidopterelor Romaniei – Verzeichnis der Schmetterlinge Rumäniens*, Cluj-Napoca, 2003.
- Svensson *et alii* 1999 - Lars Svensson, Peter J. Grant, Killian Mullarney, Dan Zetterström, *Der neue Kosmos ogelführer* în *Kosmos Naturführer*, Stuttgart, 1999.
- Tolman 1998 - Tom Tolman, Richard Lewington, *Die Tagfalter Europas und Nordwestafrikas* în *Kosmos Naturführer*, Stuttgart, 1998.
- Wiesbauer 2008 - Heinz Wiesbauer (Hrsg.), *Die Steppe lebt-Felssteppen und Trockenrasen in Niederösterreich*, Amt der NÖ Landesregierung, Abteilung Naturschutz, St. Pölten, 2008.

Cuvinte-cheie: stepă, fluturi, floră, faună, habitat, terase, păsări.

Keywords: steppe, butterflies, flora, fauna, habitat, terraces, birds.

Anexa I⁷

Fluturii de zi, Pripoc (August 2010)

Papilionidae	<i>Iphiclides podalirius</i>
	<i>Papilio machaon</i>
	<i>Zerynthia polyxena</i> ^x
Pieridae	<i>Antiocharis cardamines</i>
	<i>Aporia crataegi</i>
	<i>Colias crocea</i>
	<i>Colias hyale</i> / <i>alfacariensis</i>
	<i>Gonepteryx rhamni</i>
	<i>Leptidea sinapis complex</i>
	<i>Pieris brassicae</i>
	<i>Pieris napi</i>
	<i>Pieris rapae</i>
	<i>Pontia edusa</i>
Lycaenidae	<i>Aricia agestis</i>
	<i>Callophrys rubi</i>
	<i>Celastrina argiolus</i>
	<i>Cupido argiades</i>
	<i>Cupido decoloratus</i>
	<i>Cupido minimus</i>
	<i>Glaucopsyche alexis</i>
	<i>Lycaena dispar</i> ^x
	<i>Lycaena phlaeas</i>
	<i>Lycaena thersamon</i>
	<i>Lycaena tityrus</i>
	<i>Lycaena virgaureae</i>
	<i>Lysandra corydon</i>
	<i>Maculinea arion</i> ^x
	<i>Meleageria daphnis</i>
	<i>Neozephyrus quercus</i>
	<i>Plebeius argus</i>
	<i>Plebeius argyrognomon</i>
	<i>Plebeius idas</i>

⁷ Tolman 1998.

^x Specie conformă Anexei II a directivei Europene FFH

	<i>Plebeius sephirus</i>
	<i>Polyommatus bellargus</i>
	<i>Polyommatus icarus</i>
	<i>Polyommatus thersites</i>
	<i>Satyrium acaciae</i>
	<i>Satyrium ilicis</i>
	<i>Satyrium pruni</i>
	<i>Satyrium spini</i>
	<i>Satyrium w-album</i>
	<i>Scolitantides orion</i>
	<i>Thecla betulae</i>
Nymphalidae	<i>Apatura ilia</i>
	<i>Aphantopus hyperantus</i>
	<i>Araschnia levana</i>
	<i>Arethusana arethusa</i>
	<i>Argynnis adippe</i>
	<i>Argynnis aglaya</i>
	<i>Boloria euphrosyne</i>
	<i>Boloria selene</i>
	<i>Brenthis ino</i>
	<i>Brintesia circe</i>
	<i>Clossiana dia</i>
	<i>Coenonympha arcania</i>
	<i>Coenonympha glycerion</i>
	<i>Coenonympha pamphilus</i>
	<i>Erebia aethiops</i>
	<i>Erebia medusa</i>
	<i>Hipparchia fagi</i>
	<i>Hipparchia semele</i>
	<i>Issoria lathonia</i>
	<i>Lasiommata maera</i>
	<i>Lasiommata megera</i>
	<i>Maniola jurtina</i>
	<i>Melanargia galathea</i>
	<i>Melitaea athalia</i>
	<i>Melitaea aurelia</i>
	<i>Melitaea brithomartis</i>
	<i>Melitaea cinxia</i>
	<i>Melitaea phoebe</i>
	<i>Minois dryas</i>

	<i>Neptis sappho</i>
	<i>Nymphalis antiopa</i>
	<i>Nymphalis c-album</i>
	<i>Nymphalis io</i>
	<i>Nymphalis urticae</i>
	<i>Pararge aegeria</i>
	<i>Pyronia tithonus</i>
	<i>Vanessa atalanta</i>
	<i>Vanessa cardui</i>
Hesperiidae	<i>Carbarodus alceae</i>
	<i>Carterocephalus palaemon</i>
	<i>Erynnis tages</i>
	<i>Hesperia comma</i>
	<i>Ochlodes venatus</i>
	<i>Pyrgus alveus</i>
	<i>Pyrgus armoricanus</i>
	<i>Pyrgus carthami</i>
	<i>Pyrgus malvae</i>
	<i>Thymelicus acteon</i>
	<i>Thymelicus lineola</i>
	<i>Thymelicus sylvestris</i>

Anexa II⁸
Păsări clocitoare, *Prioc* și Secaș (August 2010)

Denumire științifică	Denumire populară
<i>Ardea cinerea</i>	Stârc cenușiu
<i>Accipiter gentilis</i>	Uliul porumbar
<i>Accipiter nisus</i>	Uliul păsărar
<i>Buteo buteo</i>	Șorecar comun
<i>Falco tinnunculus</i>	Vânturel
<i>Perdix perdix</i>	Potârniche
<i>Coturnix coturnix</i>	Prepeliță
<i>Phasianus colchicus</i>	Fazan
<i>Rallus aquaticus</i>	Cârstei de baltă
<i>Columba palumbus</i>	Porumbel gulerat
<i>Streptopelia decaocto</i>	Guguștiuc

⁸ După Svensson 1999.

<i>Streptopelia turtur</i>	Turturică
<i>Cuculus canorus</i>	Cuc
<i>Asio otus</i> <i>Athene noctua</i>	Ciuf de pădure Cucuvea
<i>Merops apiaster</i>	Prigorie
<i>Jynx torquilla</i>	Capîntortură
<i>Picus viridis</i>	Ciocănitorea verde
<i>Lullula arborea</i> *	Ciocârlie de pădure
<i>Alauda arvensis</i>	Ciocârlie de câmp
<i>Hirundo rustica</i>	Rândunică
<i>Delchion urbica</i>	Lăstun de casă
<i>Motacilla alba</i>	Codobatură
<i>Motacilla flava</i>	Codobatură galbenă
<i>Prunella modularis</i>	Brumăriță de pădure
<i>Erithacus rubecula</i>	Măcăleandru
<i>Luscinia megarhynchos</i>	Privighetoare
<i>Phoenicurus ochruros</i>	Codroș de munte
<i>Saxicola torquata</i>	Mărăcinar negru
<i>Oenanthe oenanthe</i>	Pietrar sur
<i>Turdus merula</i>	Mierlă
<i>Turdus philomelos</i>	Sturz cântător
<i>Oriolus oriolus</i>	Grangur
<i>Garrulus glandarius</i>	Gaiță
<i>Pica pica</i>	Coșofană
<i>Corvus cornix</i>	Cioara apuseană
<i>Corvus corax</i>	Corb
<i>Parus caeruleus</i>	Pițigoi albastru
<i>Parus major</i>	Pițigoi mare
<i>Parus palustris</i>	Pițigoi sur
<i>Aegithalos caudatus</i>	Pițigoi codat
<i>Sitta europaea</i>	Țoi
<i>Certhia familiaris</i>	Cojoaică de pădure
<i>Certhia brachydactyla</i>	Cojoaică de grădină
<i>Acrocephalus palustris</i>	Lăcar de stuf
<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Lăcar mare
<i>Hippolais icterina</i>	Frunzăriță galbenă

* Specie conformă Anexei I a directivei Europene 79/409/CEE.

<i>Sylvia nisoria</i> ^x	Silvie porumbacă
<i>Sylvia borin</i>	Silvie de zăvoi
<i>Sylvia atricapilla</i>	Silvie cu cap negru
<i>Sylvia communis</i>	Silvie cenușie
<i>Sylvia curruca</i>	Silvie mică
<i>Phylloscopus collybita</i>	Pitulice mică
<i>Lanius collurio</i> ^x	Sfrâncioc roșiatic
<i>Sturnus vulgaris</i>	Graur
<i>Passer domesticus</i>	Vrabie de casă
<i>Passer montanus</i>	Vrabie de câmpie
<i>Fringilla coelebs</i>	Cîntează
<i>Carduelis carduelis</i>	Sticlete
<i>Carduelis chloris</i>	Florinte
<i>Serinus serinus</i>	Cănăraș
<i>Acanthis cannabina</i>	Cânepar
<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	Botgros
<i>Emberiza calandra</i>	Presură sură
<i>Emberiza schoeniclus</i>	Presură de stof
<i>Emberiza citrinella</i>	Presură galbenă
<i>Emberiza hortulana</i> ^x	Presură de grădină

---

^x Specie conformă Anexei I a directivei Europene 79/409/CEE.

Fig. 1. Pripoc - Privire către vest, cu Sebeșul și Munții Apuseni

Fig. 2. Pripoc - Vedere către est

Fig. 3. Pripoc - Vedere către est cu terase viticole abandonate

Fig. 4. Pripoc - Tufăriș de loess, habitatul hymenopterelor ce trăiesc solitar

Fig. 5. Pripoc - Privire asupra dealurilor de stepă

Fig. 6. Pripoc - Stepă cu efective de *Stipa pulcherrima*

Fig. 7. Pripoc - Privire spre est cu terase viticole abandonate

Fig. 8. *Iris variegata*

Fig. 9. *Aristolochia clematidis*

Fig. 10. *Astragalus vesicarius*

Fig. 11. *Echium russicum*

Fig. 12. Presura de grădină
(*Emberiza hortulană*)

Fig. 13. Silvia porumbacă (*Sylvia nisoria*)

Fig. 14. Masculul *Oryctes nasicornis* ajunge la dimensiuni de până la 40 mm. Larvele trăiesc exclusiv în lemn de stejar putred.

Fig. 15. *Lycaena dispar*

Fig. 16. Exemplare de masculi ai fluturului *Plebejus argus*, hrănindu-se cu minerale. Pripocul este unul dintre puținele areale din Europa Centrală unde poate fi întâlnit.

Fig. 17. *Plebeius sephirus*

Fig. 18-19. Omida (larva) și fluturele *Zerynthia polyxena*, o varietate sudică. Pripocul este singurul loc din Transilvania unde poate fi găsit. Habitatul se găsește pe terasele viticole umede și calde unde este prezentă și planta *Aristolochia clematidis* (fig. 9) cu care se hrănește

Fig. 20. *Arethusana arethusa*

Fig. 21. *Penthobera morio*

Fig. 22. Guşter (*Lacerta viridis*)